EXTRA NUMMER
VAN HET
SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD,
Donderdag 22 November 1860.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 October 1860.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Ancona is in handen der Piemontezen gevallen. Het garnizoen kapituleerde den 30sten September, nadat al de batterijen door het geschut der belegeraars vernield waren. De eisch van den generaal Lamoricière, om met zijne troepen naar Rome te mogen aftrekken, werd van de hand gewezen; hij werd krijgsgevangen gemaakt en naar Turin gezonden. Behalve de stad Rome, Civita Vechia en Viterbo. is de paus nu beroofd van al zijne staten en bepaalt zijn geheele wereldlijke heerschappij tot de steden, die door de Fransche-troepen bezet zijn. Deze troepen zullen tot een effectief van 24,000 man gebragt worden, welk cijfer zal worden verhoogd tot 30,000 man.

Deze maatregel heeft groote verwondering gebaard en eene nota van den *Moniteur;* heeft de bevreemding niet kunnen weg nemen. Volgens die nota is de Sardinische regering verwittigd, dat de kommandant van de Fransche troepen in last heeft zijne werkzaamheden zoover uit te breiden, als de omstandigheden van militairen aard, waarvan zij natuurlijk afhankelijk is, slechts zullen toelaten. Het kabinet der Tuileriën is van oordeel, dat het alleen aan de groote mogendheden, in congres vereenigd, staat, om de Italiaansche kwestie op te lossen; maar dat tot dien tijd toe de regering des keizers, overeenkomstig de taak, welke zij op zich heeft genomen, zal voortgaan de pligten te vervullen, die aan haar door hare sympathie voor den H. Vader zijn opgelegd.

Er is in den laatsten tijd herhaaldelijk sprake geweest van het voornemen des pausen, om Rome te verlaten. Sommigen beweren, dat Frankrijk dit met al zijn magt belet, dewijl de tegenwoordigheid des H. Vaders in het Vaticaan voor de regering des keizers noodig is, om een Fransch garnizoen van 25 à 30,000 man te Rome te wettigen, welk garnizoen eigenlijk minder tot bescherming van den paus zou dienen, dan wel om bij een eventueelen strijd met Oostenrijk een aanzienlijk korps bij de hand te hebben. Anderen echter zien in deze vermeerdering van de Fransche strijdkrachten te Rome niets dan een maatregel van voorzorg tegen revolutionnaire bewegingen, die dezo stad onophoudelijk bedreigen.

In dat geval zou deze vermeerdering van troepen in verband kunnen staan met een soort van ultimatum, onlangs door den paus aan den keizer Napoleon gezonden. Zooveel is althans zeker, dat Z. H. van zijn plan om Rome te verlaten, voor goed moet hebben afgezien.

Den 28sten September heeft de paus in het consistorie eene allocutie uitgesproken. Deze allocutie is een zeer uitvoerig stuk. Daarin wordt de eisch van Sardinie, dat de Pauselijke regering hare vreemde troepen zal afdanken, zooals uit het ultimatum bekend is, eene schaamteloozе vordering genoemd, waarmede het zijn roof wilde regtvaardigen. Elke staat, zegt de allocutie, heeft het regt om vreemde troepen in dienst te nemen, en het zijn ook geen huurlingen, welken naam de Sardinische regering aan die strijders geeft, om hen snood te lasteren. Een groot deel dier soldaten, inlanders of vreemden, uit adelijk bloed gesproten en op beroemde namen kunnende bogen, heeft alleen uit liefde voor de godsdienst, zonder eenige soldij te verlangen, dienst genomen in het Pauselijk leger. — Na vervolgens herinnerd te hebben aan Sardinie's vroegere handelwijze ten aanzien der kerkering van geestelijken, en aan den verfoeijelijken inval in den Romeinschen Staat, in strijd met alle wetten, met alle billijkheid en internationaal regt, verklaart de paus op nieuw, alle verachtelijke en heiligschennende handelingen van den koning en zijne regering van nul en geener waarde, zullende hij steeds zijne stem doen hooren voor het ongeschonden behoud van het burgerlijk gezag der Katholieke kerk en voor alle regten daaruit voortvloeijende.

Hierna komt eene toespeling op Frankrijk. Wij zijn, zegt de paus, nog altijd verstoken van vreemde hulp tegen een misdadigen inval, dien men nimmer genoeg kan veroordeelen. Inderdaad, Eerwaarde Broeders! gij weet zeer goed welke verklaringen wij herhaaldelijk van een der magtigste vorsten van Europa ontvangen hebben. Moesten wij nu, terwijl wij daarvan sinds lang het uitwerksel verwachten, niet eene bittere smart gevoelen, toen wij de bedrijvers en bevorderaars dier misdadige overweldiging zagen volharden in hun verfoeijelijk ontwerp en het zoo vermetel en onbeschroomd zagen uitvoeren, alsof zij de zekerheid hadden, dat niemand zich tegen hen zal verzetten?

Ten slotte zegt de Heilige Vader, dat het beginsel, hetwelk thans zegeviert, een gevaar daarstelt voor alle regeringen, omdat daardoor aan het *communisme* een noodlottige weg geopend wordt. Dientengevolge moeten alle souvereinen zich overtuigd houden, dat hunne zaak naauw verbonden is aan die van paus, en dat zij door hem te ondersteunen, ook voor hunne eigen regten waken en optreden.

De openbaarmaking dezer allocutie is in Frankrijk het eerst door den *Ami de la Riligion* begonnen; maar op last der autoritein moest het blad die openbaarmaking staken. Later is men evenwel tot andere inzigten gekomen, zoodat het verbod werd opgeheven.

Den 2den dezer is het Sardinische parlement door graaf Cavour met eene aanspraak geopend. Drie kwestien: die van Venetie van Rome en van Napels, treden in die rede op den voorgrond. Wegens Venetie, zegt graaf Cavour, kan Sardinie Oostenrijk den oorlog niet aandoen, omdat de Europesche mogendheden daartegen zijn, en dus eene coalitie tegen Sardinie in het leven zou worden geroepen. De minister wil echter, door Italie sterk te maken, de zaak van Venetie bevorderlijk zijn. In bedekte termen wil Cavour hiermede zeker zeggen, dat voor de vrijmaking van Venetie het geschikte tijdstip nog niet is aangebroken, zooals hij ook in een zijner laatste diplomatieke stukken heeft te kennen gegeven. De kwestie van Rome resumeert zich daarin: dat Rome zal worden geëerbiedigd. Het is niet het zwaard alleen dat hier beslissen kan. Wat voorts Napels aangaat, de regering wil voor goed een einde aan den onzekeren staat van zaken aldaar maken en vraagt, in een te gelijker tijd ingediend wetsontwerp, van de wetgevende magt verlof, om Zuidelijk Italie bij Sardinie in te lijven, indien namelijk blijken mogt dat dit de wensch der bevolking mogt zijn.

De regering zegt tevens dat zij van de wetgevende magt in deze aangelegenheid een votum van vertrouwen vraag, waartoe zij zich te meer genoopt ziet, omdat eene stem, die niet ten onregte dierbaar wordt geacht, haar wantrouwen in de handelingen der regering heeft doen hooren.

Ziedaar dus het verschil van zienswijze tusschen Garibaldi en graaf Cavour, waarvan reeds voorlang gesproken is, geconstateerd en tevens de wetgevende magt tot scheidsregter ingeroepen in het geschil. Er valt niet aan te twijfelen, dat het parlement de regering in het gelijk zal stellen, want ook de vertegenwoordiging zal zich overtuigd houden, dat aan de plannen van Garibaldi geen gevolg kan worden gegeven, en dat, indien men het beproefde, de reeds verkregen resultaten in de waagschaal zouden worden gesteld.

Het wets-ontwerp, dat op de inlijving van de Beide Sicilien betrekking heeft, werd bij de indiening met levendige blijken van goedkeuring ontvangen. Ook hieruit mag men afleiden, dat het votum van vertrouwen zal worden verleend. Uit de daarbij gevoegde memorie blijkt, dat over die inlijving het algemeen stemregt beslissen zal en dat de regering noodzakelijk acht, dat die stemming *onverwijld* plaats hebbe. Aan den generaal Garibaldi wordt, ten aanzien der vrijmaking van Sicilie en Napels, de grootste lof toegebragt. Voorts verdient nog opmerking, dat in de memorie gezegd wordt, dat de regering voor de jammeren der Venetianen niet onverschillig is; hunne zaak wordt dan ook door de regering niet vergeten; maar zij heeft de overtuiging, dat die zaak veel meer gebaat wordt, wanneer eerst een krachtig Italie tot stand wordt gebragt, dan wanneer thans eene gewaagde onderneming plaats had. De algemeene opinie in Europa zal zich ten slotte moeten verklaren voor de oplossing der kwestie in zoodanigen zin, dat in Zuidelijk Europa voor goed een einde wordt gemaakt aan het tijdperk van oorlogen en omwentelingen.

Wat den Kerkelijken Staat betreft, is een vertrouwelijk gezegde van Cavour veel beteekenend, dat de Sardinische soldaten voor de Fransche uniform zouden wijken. Dat Frankrijk en Sardinie het dus op dat punt geheel eens zijn, is buiten allen twijfel. Van den anderen kant bewijst eene dagorder van Garibaldi betreffende het op handen binnenrukken der dappere Piemontesche soldaten op Napelsch grondgebied, dat een verzoening tusschen het gouvernement van graaf Cavour en den dictator op handen is. Ook andere maatregelen door laatstgenoemde in de laatste dagen genomen, schijnen dit te bevestigen. Eenige dagen geleden werden zijne troepen door die van koning Frans, die zich nog altijd te Gaëta ophoudt, duchtig geslagen; eene depêche van 1 Oct. meldt echter, dat zij later eene overwinning op hunne vijanden behaald hebben en dat deze langs de geheele linie vervolgd worden.

De koning van Sardinie is naar Bollogna en Ancona vertrokken en zal naar men zegt zijne reis tot de Napelsche grenzen uitstrekken. Sommigen meenen echter dat de koning zich van Ancona regtstreeksch naar Napels zal begeven. De prins de Carignan heeft Florence verlaten, om bij afwezigheid des konings het regentschap op zich te nemen. Reeds heeft eene deputatie van Sicilie eene langdurige audientie bij graaf Cavour gehad. Er wordt dagelijks eene deputatie uit Napels verwacht, om den koning te verzoeken hoe eer zoo beter het werk der inlijving te voltooijen.

Het wordt ook hoog tijd de Sardinische magt tusschen beide trede, want het democratische element heeft in den laatsten tijd in het zuiden veel veld gewonnen.

De *Köln. Ztg.* deelt eene nota mede, welke lord John Russell aan graaf Cavour heeft doen toekomen over de Italiaansche aangelegenheden. Dit diplomatiek stuk kan als zeer gewigtig worden beschouwd. Engelands minister van buitenlandsche zaken herinnert graaf Cavour aan de verbindtenissen, die Sardinie bij het tractaat van Zurich heeft op zich genomen, en waarschuwt vooral tegen een aanval op Venetie, dien de Engelsche regering, zooals de nota duidelijk doet zien, ducht. En het is niet minder duidelijk dat zij dien ducht, omdat Sardinie, als niet opgewassen zijnde tegen Oostenrijk, hierbij andermaal Frankrijks hulp inroepen, en laatstgemelde die niet verleenen zou dan tegen eene nieuwe vergoeding. Opmerkelijk is het voorts dat lord John Russell, gewagende van graaf Cavour's plegtige verklaring in de Sardinische kamer van afgevaardigden (toen de bekrachtiging gevraagd werd van den afstand van Savoye en Nizza), dat geen duimbreed Italiaansch grondgebied aan den vreemde zou worden afgestaan, zelfs al kon daardoor Venetie de prijs worden van Sardinie — opmerkelijk is het, zeggen wij dat hij in zijne nota met name het eiland Sardinie noemt, als begrepen in deze in 't openbaar afgelegde belofte. Dit schijnt in allen gevalle aan te duiden, dat hiervan min of meer sprake geweest is. De verklaring dat Engeland belangen heeft in de Adriatische Zee, waarover het zorgvuldig waakt, verdient insgelijks de aandacht. Zooveel is uit het diplomatiek stuk over het geheel op te maken, dat een nieuwe afstand van grondgebied door Sardinie aan Frankrijk, door Engeland niet even lijdelijk zou worden aangezien, als plaats had ten aanzien van Savoye en Nizza, en daarom waarschuwt lord John Russell den Sardinischen minister van buitenlandsche zaken met zooveel ernst.

De *Kölnische Zeitung* laat dan ook op de nota volgen, dat zoo de Italianen een opregten vriend hebben, Engeland dit is, en onder de Engelschen, lord John Russell. De Sardinische regering heeft dus alle reden om de woorden, doordien minister tot haar gerigt, ter harte te nemen. Het mag, zegt het blad tevens, moeijelijk zijn eene beweging, die hare krachten uit de hartstogten des volks put, op elk oogenblik te beteugelen naar de inzigten der staatkunde, maar daarvoor zijn juist de staatsmannen, daarvoor staan hun soldaten en alle regelmatig werkende staatskrachten ten dienste.

De *Kölnische Zeitung* stelt het verder buiten twijfel, dat, indien het thans mogt gelukken, een groot koningrijk onder Victor Emanuel op te rigten, Venetie met het vasteland, binnen een niet al te verwijderd tijdperk, toch als eene rijpe vrucht Sardinie in den schoot zal vallen. Immers Oostenrijk is niet in staat nog jaren aaneen de offers te brengen, die noodig zijn om het overige deel zijner Italiaansche bezittingen op voortdurenden voet van oorlog, met geladen kanonnen en brandende lonten, te houden. Ook zal de verschrikkelijke wijze, op welke de Oostenrijkers Venetie behouden en welligt slechts behouden kunnen, spoedig van zoo hemeltergenden aard worden, dat zelfs de mannen van het meest beperkte verstand allengskens zullen leeren onderscheiden tusschen regtvaardige en onregtvaardige eischen der nationaliteit.

De broeder van den graaf van Montemolin, don Juan van Bourbon, heeft op nieuw een manifest openbaar gemaakt, waarin hij de staatkundige beginselen uiteenzet, welke hij in Spanje zoude toepassen, indien hij door de gebeurtenissen geroepen mogt worden, om de regering van dit rijk eens te aanvaarden. In dit manifest wordt van het begin tot het einde hulde gebragt aan alle constitutioneele vrijheden, wanneer dit met opregtheid en loyauteit worden toegepast. De prins schrijft verder zijne staatkundige bekeering toe aan de lessen der ballingschap en aan het schouwspel der gebeurtenissen, die in de laatste jaren in Europa zijn voorgevallen. Dat dit manifest wel niet den minsten indruk in Spanje zal maken, behoeft niet gezegd te worden.

De zittingen van den Oostenrijkschen rijksraad zijn nu gesloten. Men denkt in het algemeen verre van gunstig over de gevolgen, die de beraadslagingen van dit ligchaam zullen hebben, want de keizer is volstrekt niet gehouden in uitvoering te brengen, wat de meerderheid heeft goedgekeurd. Het zijn bloote adviezen, en de keizer schijnt alles behalve gezind, aan de wenschen der bevolking, waarvan de rijksraad over het geheel een waardige tolk geweest is, te voldoen. Intusschen is toch zooveel bereikt, dat de onhoudbaarheid van den vertegenwoordigen toestand aan het licht gebragt is op eene wijze, dat zij niet langer geloochend kan worden. Voorts is, hoezeer de wenschen verder ook mogen uiteenloopen, ten aanzien van één punt overeenstemming gebleken. De bevolking wil namelijk deel hebben aan de wetgeving, zij het op een rijksdag of op vele landdagen. Maar de regering, zoo zij die deelneming al niet weigert, wil haar ten minste beperken.

Overigens schijnt het dat de regering eerst de bijeenkomst te Warschau wil afwachten, alvorens zij eenige concessie doet. Die bijeenkomst zal nu den 20sten dezer maand plaats hebben. Of zij voor Europa van groot gewigt zal zijn, wordt door velen betwijfeld. Het *Journal de St. Pétersbourg* althans behelst een artikel, dat allen schijn heeft van een *communiqué* en hetwelk blijkbaar de strekking heeft, om aan de bijeenkomst te Warschau niet die hooge beteekenis ten gunste van Oostenrijk te geven, als velen daaraan toeschrijven.

Men zal zich herinneren, dat in de afgeloopen zitting der Pruissische kamers menige maatregel der regering op den weg van vooruitgang, door den tegenstand der eerste kamer verijdeld werd. Het is onnoodig hier te wijzen op al de conflicten, die ten gevolge van den streng conservatieven geest der eerste kamer, ontstaan zijn tusschen haar en den anderen tak der wetgevende magt. Wij wijzen alleen op den tegenstand tegen de ontwerpen tot afschaffing van den woeker en tot opheffing der adelijke privilegien in zake van grondbelasting; een tegenstand, waardoor, ten spijt van ondervinding, wetenschap en billijkheid, de zaken in Pruissen bij het oude bleven. Een ieder zag in dat op de eene of andere wijze hierin moest worden voorzien. Zonder overeenstemming toch tusschen de regering en de vertegenwoordiging, was het regeren niet wel mogelijk. Sommigen hebben in dien stand van zaken de regering zelfs aangeraden, de in der tijd geoctrooijeerde constitutie te wijzigen. Doch hieraan heeft de regering geen gevolg willen geven. Zij heeft thans een meer legalen weg ingeslagen en achttien nieuwe leden voor de eerste kamer, voor hun leven, benoemd; terwijl aan zeven steden, die in den laatsten tijd merkelijk in bloei zijn toegenomen en waarvan twee tot dus verre gezamenlijk slechts één lid levenslang voor de eerste kamer benoemden, het regt toegekend is om voortaan elk een lid te verkiezen. Door dezen maatregel zal het liberale element in de conservatieve eerste kamer versterkt worden. Maar hoe de verkiezingen in de zeven steden ook mogen uitvallen, in geen geval zal de regering, wat men gewoonlijk noemt, op eene vaste meerderheid in de kamer kunnen rekenen. Dit neemt niet weg dat de maatregel gewigtig is; want hij leert duidelijk den geest kennen, dien de regering in hare binnenl. politiek beziel.

Berigten uit Syrie melden o. a. uit Damascus, van den 8sten September, dat het getal der gearresteerden toen reeds 1020 bedroeg en tot 4000 zou worden gebragt, en dat zich daaronder het drie-vierde gedeelte der te Damascus gevestigde Israëlitische kooplieden bevond! Reeds waren 112 personen opgehangen, 127 doodgeschoten en 600 naar de galeijen verwezen. Het getal der vermoorde Christenen werd op 5700 à 8000 begroot, de door de Christenen geleden schade op 250 millioen piasters. Door Fuad-Pacha, den Turkschen commissaris, was last gegeven, om 2000 woningen voor de Christenen te bouwen. De Franschen zouden, in vereeniging met 8000 man Turksche troepen, Lehsche aantasten, waarin vele van de voornaamste schuldigen de wijk hadden genomen.

Naar luid van berigten uit Konstantinopel moest St. Jean d'Acre ook met eene slagting bedreigd zijn geworden; die slagting is echter voorkomen, doordien de Griesche consul te Beyruth te hulp is geschoten met twee oorlogschepen, terwijl hij verklaarde, dat hij bij de minste poging tot aanval op de Christenen, het vuur tegen de stad zou openen. Volgens een schrijven uit Beyruth aan den *Nord*, zijn een Nederlandsch fregat en een Engelsch oorlogsschip aldaar aangekomen, zoodat men mag opmaken, dat het deze bodems zijn, die de gevreesde onlusten belet hebben. Het *Journal de Constantinople* zegt wel, dat Syrie gepacificeerd is. Doch dit blad kan men niet onvoorwaardelijk gelooven.

Uit Syrie luiden de laatste berigten minder gunstig. Fuad-pacha heeft de hoofden der Drusen bij zich ontboden, om hen wegens hunne handelingen tegen de Christenen ter verantwoording te roepen. De meesten hebben echter geweigerd aan die oproeping te voldoen. Men verzekert, dat de Fransche troepen gereed staan om met de Turksche naar Deïr-el-Kawir, in Libanon, op te rukken.

Koningin *Victoria* is den 25sten September te Coburg aangekomen. Hare Majesteit wordt op hare reis ook door lord *John Russell*, den minister van buitenlandsche zaken, vergezeld. De ministeriële *Morning Post* zegt, dat de reis der koningin geheel vreemd aan de staatkunde is, maar voegt daarbij: »Lord *John Russell* is belast met de politieke aangelegenheden, terwijl Hare Majesteit reist met geen ander doel, dan om hare dochter en hare kindskinderen te bezoeken."

Van elk ongeteekend artikel voorkomende in het Samarangsch Advertentie-Blad, hetwelk geene bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver voor de wet J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.